

Затверджено рішенням
Вченої ради юридичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №6 від 22.02.2011 р.)
Голова Ради д.ю.н. Бойко А.М.

ПОЛОЖЕННЯ

“ПРО СИСТЕМУ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ОРГАНІЗАЦІЮ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ”

Система підсумкового контролю та оцінювання знань і визначення рейтингу студентів (надалі Система) впроваджена з метою стимулювання систематичної та самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки знань студентів, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні, виявлення і розвитку творчих здібностей студентів.

1. КОНЦЕПЦІЯ СИСТЕМИ.

Однією з передумов входження України до єдиного європейського світового освітнього простору є реформування вищої освіти в Україні відповідно до Болонської декларації 1999 року.

Декларація про єдину зону вищої освіти закликає до формування загальноєвропейського єдиного освітнього простору.

Основою, на якій можливе проходження інтеграційних процесів в європейських системах вищої освіти, є кредитно-модульна система (КМС) підготовки фахівців.

Основна мета кредитно-модульної системи - підвищення якості підготовки фахівців і забезпечення на цій основі їхньої конкурентоспроможності на національному і міжнародному ринках праці.

Основними завданнями кредитно-модульної системи є:

- адаптація навчального процесу до вимог, передбачених ECTS;
- стимулювання систематичної роботи студентів протягом усього навчального семестру;
- посилення ролі самостійної роботи студентів;
- переакцентування ролі екзаменаційних сесій на системний результат освітньої діяльності студентів;
- рівномірний розподіл інтелектуальних зусиль студентів упродовж навчального року;
- створення сприятливого психологічного режиму співпраці викладача із студентом протягом навчання у вищому навчальному закладі;
- своєчасне коригування навчального процесу.

Мета цього видання - надання практичної допомоги розробникам навчально-методичної документації всіх структурних рівнів факультету в організації навчального процесу (ОНП) підготовки фахівців за кредитно-модульною системою.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, ТЕРМІНИ ТА ЇХНЄ ВИЗНАЧЕННЯ

Модуль - це задокументована завершена частина освітньо-професійної програми з окремо взятої навчальної дисципліни, що реалізується відповідними формами навчального процесу.

Формами організації навчання та контролю в умовах КМС ОНП є: лекційні, практичні, семінарські, лабораторні та індивідуальні заняття, всі види практик та консультацій, виконання самостійних завдань студентів, інші форми та види навчальної й науково-дослідницької діяльності.

Поточний контроль - це оцінка знань студента з практичних (семінарських, лабораторних) занять, його самостійної роботи та активності, якості виконання ним індивідуальних завдань.

Модульний контроль - це підсумкова оцінка якості засвоєння студентом теоретичного і практичного матеріалу певного модуля дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену або заліку. Форма і термін проведення підсумкового семестрового контролю визначаються робочим навчальним планом.

Семестрова державна оцінка з дисципліни - це підсумкова оцінка знань студента з відповідного навчального предмета, яку виставляють з урахуванням отриманих ним балів з модульного і поточного контролів.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

2.1. Система обов'язкова для використання під час підготовки студентів за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр”, “спеціаліст” та “магістр” денної форми навчання.

2.2. Система передбачає: *поточний, модульний і семестровий* (курсний) контроль (іспит чи залік). Окрім цього є курсові роботи (форма звітності - традиційна).

2.3. *Поточний контроль* – це оцінювання знань студента під час практичних (семінарських) занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності студента на занятті.

2.3.1. Оцінювання знань студентів проводять шляхом виставлення балів за такою шкалою:

№	Бали	Рівень знань за національною шкалою
1	50	Відмінно
2	45	Дуже добре
3	40	Добре
4	31	Задовільно
5	26	Достатньо
6	0	Незадовільно

Критерії оцінки знань студентів під час проведення практичних (семінарських) занять мають бути доведені студентам кафедрами на першому практичному занятті з відповідної навчальної дисципліни.

2.3.2. Після проведення практичного (семінарського) заняття викладач зобов'язаний оголосити студентам оцінки (бали).

2.3.3. Студенту, який був відсутній на практичному (семінарському) занятті, або не виконав завдання з практичного (семінарського) заняття (задачі, творчі чи практичні завдання тощо), або зголосився про свою неготовність, або за результатами відповіді не виявив знань і отримав оцінку незадовільно, виставлять “0” балів.

Студенти, які уже мали заборгованості з певної навчальної дисципліни, у разі наявності нових заборгованостей із даної навчальної дисципліни за рішенням кафедри можуть відпрацьовувати їх на комісії у складі керівника курсу та викладача, який веде заняття.

Заборгованість із практичного (семінарського) заняття студент зобов'язаний ліквідувати протягом двох тижнів від дня проведення практичного (семінарського) заняття, або із дня виздоровлення (у випадку хвороби),

Якщо студент під час відпрацювання не виявив необхідних знань, йому виставляють за відпрацювання "0" балів.

У випадку, якщо студент під час відпрацювання виявив необхідний рівень знань і отримав оцінку "достатньо" і вище, йому виставляється оцінка (бали) за відпрацювання, а замість "0" балів, отриманих на практичному занятті, – 25 балів.

Якщо студент відпрацював семінарське (практичне) заняття із поважних причин, йому закреслюють "0" і виставляють набрану кількість балів.

2.3.4. Результати поточного контролю враховують при визначенні середнього бала за поточний та модульні контролю.

У разі відсутності оцінок (балів) на практичних заняттях, студентів за поточний контроль виставляють «0» балів.

2.3.5. Якщо у студента немає оцінок (балів) за період поточного контролю, він має право на складання усного колоквиуму комісії, до складу якої входять керівник курсу та викладач, який веде заняття з цієї дисципліни. За результатами співбесіди виставляють оцінку, що зараховується як оцінка поточної успішності за відповідний модульний період.

2.3.4. У разі зриву студентами заняття з відповідної навчальної дисципліни (дисциплін), порядок і строки ліквідації заборгованостей встановлює декан.

2.4. *Модульний контроль* – це оцінювання якості системного засвоєння студентами матеріалу шляхом проведення модулів (з кількох взаємопов'язаних тем або усього курсу – залежно від кількості модулів).

2.4.1. Модульних контролів має бути:

з навчальних дисциплін із кінцевою формою звітності комбінований екзамен:

- для курсів, які мають 18 годин практичних занять – 1 модуль;
- для курсів, які мають 36 або 54 години практичних занять в одному семестрі – 2 модулі;
- для курсів, які мають 54 або 72 години практичних занять протягом двох семестрів - 3 модулі.

з навчальних дисциплін із кінцевою формою звітності залік чи екзамен у тестовій або письмовій формах:

- для курсів, які мають 18 годин практичних занять – 1 модуль;
- для курсів, які мають 36 або 54 години практичних занять в одному семестрі – 2 модулі;
- для курсів, які мають 54 години практичних занять протягом двох семестрів - 3 модулі.
- для курсів, які мають 72 години практичних занять протягом двох семестрів - 4 модулі.

Графіки проведення модулів затверджує декан за поданням завідувачів кафедр.

Модульні завдання (вичерпний перелік тестів або запитань для усного чи письмового модуля) повинні бути доведені до відома студентів не пізніше, ніж за 15 днів до дня проведення модулів. Зміна та доповнення модульних завдань, окрім змін, обумовлених змінами у законодавстві, не допускається. Модульні (тестові) завдання мають бути розміщені на сайті факультету в рубриці відповідних кафедр.

2.4.2. Форма модульного контролю за рішенням кафедри може бути у вигляді:

- тестів;
- письмових завдань;
- усно (колоквиум).

Проведення модулів у комбінованій формі не допускається. *Модульні контролю мають обов'язково проводити у різних формах (письмовій, усній, тестовій).*

У разі проведення двох або трьох модулів, один із модулів студенти складають із використанням комп'ютерних технологій (за винятком тих, з яких тестування не проводиться).

2.4.3 У разі неявки на модуль із поважних причин, модуль перескладають один раз з дозволу декана. Студент, який не з'явився на модуль без поважних причин, до складання модуля не допускається.

2.4.4. Незадовільні оцінки (25 балів і менше) за модуль перескладають один раз.

2.4.5. Позитивних оцінок, одержаних під час проведення модульних контролів, не перескладають.

2.4.5.1 Бали за модулі, складені на оцінку “незадовільно”, тобто 25 балів і менше, не нараховують.

2.4.5.2 Студента інформують про результати модульного контролю.

2.4.5.3 Відповідальними за організацію та проведення модулів є керівники курсів із відповідних навчальних дисциплін.

2.4.5.4 Заокруглення чисел за результатами поточного та модульного контролю допускається тільки щодо кінцевої суми балів, на основі яких виставляється залік чи екзаменаційна оцінка. Порядок заокруглення чисел (якщо такі будуть під час виведення середнього показника) – згідно з математичними правилами.

2.4.5.5. Бали за поточний та модульні контролі потрібно виставити у залікові та екзаменаційні відомості до початку сесії. Інформацію про бали за поточний та модульні контролі кафедри подають студентам до початку сесії.

2.5. Семестровий контроль – залік або екзамен.

2.5.1. Для зарахування заліку з відповідної навчальної дисципліни, студент мусить набрати не менше 26 балів (середній бал за сумою результатів поточного і модульного контролів). Якщо студент не виконав усі види робіт передбачених навчальним планом (має не відпрацьовані заборгованості, не склав одного чи декількох модулів) вважається, що він не виконав навчальної програми, і залік такому студентові не виставляється. Залік виставляють за талоном № 2 після складання модуля на додатковій сесії.

2.5.2. З метою приведення національної шкали оцінювання (оцінок, балів) під час проведення заліків до міжнародних стандартів отримані бали від 26 до 50 множать на коефіцієнт “2”. Залік у балах виставляють відповідно до наведеної нижче шкали:

Кількість набраних балів, разом із поточним, модульним контролем (національна шкала)	Код оцінки (національна шкала)	Код оцінки за залік (міжнародний стандарт)
90 – 100	Зарах	A
81 – 89	Зарах	B
71 – 80	Зарах	C
61 – 70	Зарах	D
51 – 60	Зарах	E
0 - 50	Незарах	FX
0 – 50 на комісії	Незарах	F

2.6. На екзамені студент може максимально набрати 50 балів.

2.6.1. Для допущення до екзамену студент мусить набрати за результатами поточного та модульного контролів не менше 26 балів.). Якщо студент не виконав усі види робіт передбачених навчальним планом (має невідпрацьовані заборгованості, не склав одного чи декількох модулів, вважається, що він не виконав навчальної програми, і до здачі екзамену не допускається. Екзамен виставляють за талоном № 2 після складання модуля на додатковій сесії.

2.6.2. Кінцева оцінки за екзамен складається із суми середнього бала за поточний та модульний контролі і балів за екзамен з дотримання пропорції 50% - 50%. Під час складання екзамену студент має набрати не менше 26 балів. Якщо студент набирає менше, ніж 26 балів, екзамен вважається нескладеним і бали за нього не нараховуються. Студент отримує оцінку незадовільно і складає екзамен за талоном №2.

2.6.2.1. Усі екзамени проводять із використанням комп'ютерних технологій, за винятком екзаменів із тих навчальних дисциплін, з яких формування тестів є неможливим. Перелік таких дисциплін і форму проведення екзамену визначає Вчена Рада юридичного факультету. За

пропозицією кафедри Вчена Рада може прийняти рішення про проведення екзаменів із базових дисциплін у комбінованій формі – тести + письмовий екзамен чи тести + усний екзамен. При цьому 50 балів, які можна набрати під час складання екзамену, ділять порівну – 25 балів за тести і 25 балів за письмову чи усну відповідь. Першим етапом комбінованого екзамену є складання тестів. Для допуску до наступного етапу (письмового чи усного) студент мусить набрати не менше 13 балів. Усна (письмова) відповідь студента оцінюється відповідно до наведеної нижче шкали:

№	Бали	Рівень знань за національною шкалою
1	25	Відмінно
2	23	Дуже добре
3	20	Добре
4	16	Задовільно
5	13	Достатньо
6	0	Незадовільно

Критерії оцінки знань студентів під час проведення усної (письмової) частини екзамену мають бути доведені студентам кафедрами за місяць до початку сесії.

2.6.2.2. Екзамени проводять шляхом вирішення тестових завдань із використанням комп'ютерних технологій. Тестові завдання мають включати такі види завдань:

- завдання, спрямовані на визначення рівня знання студентом, теоретичного матеріалу;
- завдання, спрямовані на з'ясування вміння студента дати юридичну оцінку запропонованих правових обставин;
- завдання з метою визначити уміння студента мотивувати свої правові висновки та оцінки.

2.6.2.3. Тестова база з кожної навчальної дисципліни, що виноситься на екзамен, має включати не менше 750 тестових завдань, її потрібно передавати у комп'ютерний клас факультету і доводити до відома студентів за місяць до початку екзаменаційної сесії. Після цього внесення змін до тестових завдань (за винятком тих, що зумовлені змінами у чинному законодавстві України) не допускається.

Не допускається використання різних тестових баз з однієї навчальної дисципліни.

Екзаменаційні (тестові) завдання мають бути розміщені на сайті факультету в рубриці відповідних кафедр.

2.6.2.4. Тестові завдання потрібно подавати для ознайомлення студентів у відкритому (із варіантами відповідей) вигляді.

2.6.2.5. Кількість екзаменаційних тестових завдань та питань на письмовий екзамен, а також критерії їхнього оцінювання в межах 50 балів, визначають кафедри і доводять до відома студентів не пізніше як за місяць до початку сесії.

2.6.2.6. Виставлення екзаменаційних оцінок за результатами поточної успішності не допускається.

2.7. За активну участь у науковій роботі студентам до загальної суми балів додатково додаються:

- 2 бали за наукову роботу, захищену на гуртку, із рецензією викладача, який веде відповідну навчальну дисципліну та відгуком наукового керівника;
- 2 бали за призове місце у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з правознавства (факультетська олімпіада) із кожної навчальної дисципліни, питання з якої були включені до завдань олімпіади;
- по 4 бали за призове місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з правознавства з кожної навчальної дисципліни, що виноситься на екзаменаційну сесію;
- 2 бали за опубліковану наукову статтю та 1 бал за тези наукового повідомлення з рецензією викладача, який веде відповідну навчальну дисципліну та відгуком наукового керівника;
- 3 бали за призові місця на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт і Всеукраїнських конкурсах з проблем правознавства, наприклад, судові дебати (з дисципліни, яка є основою для проведення конкурсу).

Додакові бали додаються до суми балів поточної успішності на момент початку екзаменаційної сесії.

2.7.1.1. З метою приведення національної шкали оцінювання (оцінок, балів) під час проведення екзаменів до міжнародних стандартів використовувати таку шкалу відповідності:

Кількість набраних балів, разом із поточним, модульним контролем та екзаменом (національна шкала)	Код оцінки (національна шкала)	Оцінка за екзамен (міжнародний стандарт)	Код оцінки за екзамен (міжнародний стандарт)
90 - 100	5	Відмінно	A
81 - 89	4	Дуже добре	B
71 - 80	4	Добре	C
61 - 70	3	Задовільно	D
51 - 60	3	Достатньо	E
0 - 50	2	Незадовільно з правом перескладанням	FX
0 – 50 на комісії	2	Незадовільно з повторним прослуховуванням курсу	F

3. УМОВИ НАДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПУСТКИ, ЗАЛИШЕННЯ ДЛЯ ПОВТОРНОГО НАВЧАННЯ, ПЕРЕВЕДЕННЯ ТА ВІДРАХУВАННЯ ЗА АКАДЕМІЧНУ НЕУСПІШНІСТЬ.

3.1. Академічну відпустку надають студентів у зв'язку із хворобою, якщо він не має академзаборгованостей, на підставі його заяви та висновку ЛКК студентської поліклініки Львівського національного університету імені Івана Франка у встановленому порядку.

3.2. Повторне навчання дозволяють студентів, який

- не виконав вимоги навчального плану в повному обсязі з поважних причин: через тривалі, часті захворювання (понад 1 місяць за семестр), службові відрядження, складні сімейні обставини, зокрема, у зв'язку з необхідністю догляду за членами сім'ї тощо; поважні причини потрібно підтвердити документами,
- не має академзаборгованостей за результатами семестрового контролю,
- не має підстав для отримання академічної відпустки.

Студенти першого курсу не мають права на повторне навчання.

3.3. Порядок надання студентам академічної відпустки та залишення на повторне навчання регламентується документом "Положення про академічні відпустки та повторне навчання у вищих закладах освіти", затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерством охорони здоров'я України № 191/153 від 6 червня 1996 р.

3.4. Порядок переведення студентів з одного напрямку підготовки фахівців на інший у межах університету та відрахування з університету регламентується документом "Положення про переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти", затвердженим наказом Міністерства освіти України № 245 від 15 липня 1996 р.

Переведення студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними рівнями "спеціаліст" та "магістр", з однієї спеціальності на іншу не допускається.

3.5. Студент, який із поважної причини пропустив навчальні заняття чи семестрові екзамени, зобов'язаний зареєструвати в деканаті відповідний виправдовувальний документ

протягом трьох робочих днів після закінчення дії поважної причини або дати закриття (видання) відповідного документа.

3.6. Деканат не розглядає питання про надання студентіві відповідних пільг у разі:

- подання документів, які своєчасно не зареєстровані в деканаті;
- порушенні студентом режиму лікування, встановленого лікарем.

3.7. Студентів, які отримали під час семестрового контролю більше від двох незадовільних оцінок, або отримали оцінку "незадовільно" під час складання екзамену перед комісією, відраховують з університету.

4. ЗАСТОСУВАННЯ РЕЙТИНГОВИХ ОЦІНОК ТА РЕЙТИНГУ СТУДЕНТІВ.

4.1. Семестрова рейтингова оцінка застосовується як підстава для визначення розміру стипендії студента.

4.2. Рейтингова оцінка студента є підставою для встановлення додатків до стипендії за рахунок 10% стипендіального фонду.

4.3. Рейтинг студентів є підставою для:

- пріоритету у виборі освітньо-кваліфікаційного рівня та спеціалізації;
- першочергового працевлаштування за замовленнями організацій, підприємств, фірм;
- скерування для навчання або на практику за кордон;
- призначення іменних стипендій факультету та університету;
- пріоритету на отримання путівок для оздоровлення в канікулярний період;
- пріоритету на вибір кімнати в гуртожитку;

5. ОСОБЛИВІ УМОВИ.

Випадки, не передбачені цим Положенням, особливі обставини та ситуації на підставі заяви студента та обгрунтованого подання декана розглядає та вирішує Вчена рада факультету або декан факультету, уповноважений цією Радою. Рішення Вченої ради факультету є остаточним.